

„AR TAI TIK GANDAS, AR NE?“

Labiausiai pasakojamos istorijos apie
imigrantus

FAKTAI
MITAI

BENDRAVIMAS

Nuo lotyniško žodžio *commūnicāre* reiškiančio „pasidaliyti“ (Harper, Douglas. „Communication“. Online Etymology Dictionary. Retrieved 2013-06-23.)

Bendravimas - veiksmas, perduodantis numatytas reikšmes iš vieno subjekto ar grupės į kitą, naudojant abipusiai suprantamus ženklus ir semiotikos ar ženklų taisykles.

Bendravimas apima veiksmus, kuriais suteikiamos žinios ir patirtis, patarimai ir įsakymai bei klausimai. Šie veiksmai gali būti įvairių formų, priklausančių nuo bendravimo grupės gebėjimų.

(https://en.wikipedia.org/wiki/Communication#cite_note-1)

Bendravimo modeliai

Claude Shannon ir Warren Weaver apibūdino paprastą modelį, dažnai vadinamą perdavimo modeliumi arba standartiniu komunikacijos būdu: informacija ir turinys (pvz. žinutė parasta kalba)

↓
siunčiama tam tikra forma (kaip šnekamoji kalbama)

↓
Iš siuntėjo

↓
į paskirties vietą /gavėją/ dekoderį.

Šis paprastas modelis buvo sudarytas remiantis šiais elementais:

Informacijos šaltinis, kuris sukuria pranešimą;

Siųstuvas, kuris koduoja pranešimą į signalus;

Kanalas, prie kurio signalai pritaikyti perduoti;

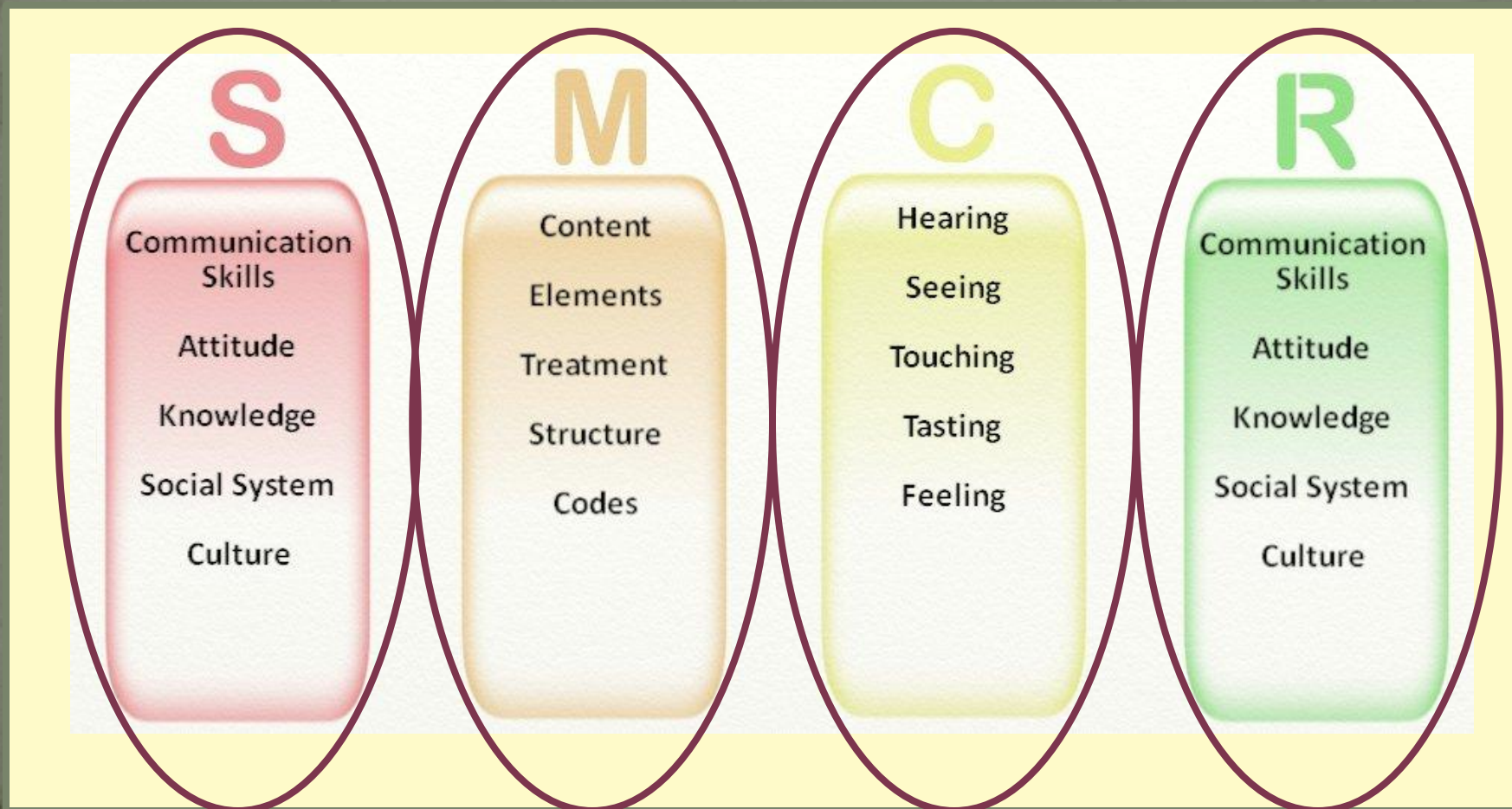
Triukšmo šaltinis, kuris iškreipia signalą, kai jis plinta per kanalą;

Imtuvas, kuris "dekoduoja" (rekonstruoja) pranešimą iš signalo;

Paskirtis, kur gaunamas pranešimas.

Berlo komunikacijos modelis

1960, David Berlo sukūrė SMCR komunikacijos modelį (siuntėjas-žinutė-kanalas-gavėjas) kur kiekviena kategorija turi savo ypatybes:

NAGRINĖJAMI ELEMENTAI

Bet kokių atveju, bendravimas paprastai apibūdinamas keliais pagrindiniais aspektais, kuriuos turime išnagrinėti, kai bendraujame:

ŽINUTĖ (kokio turinio dalykai perduodami),

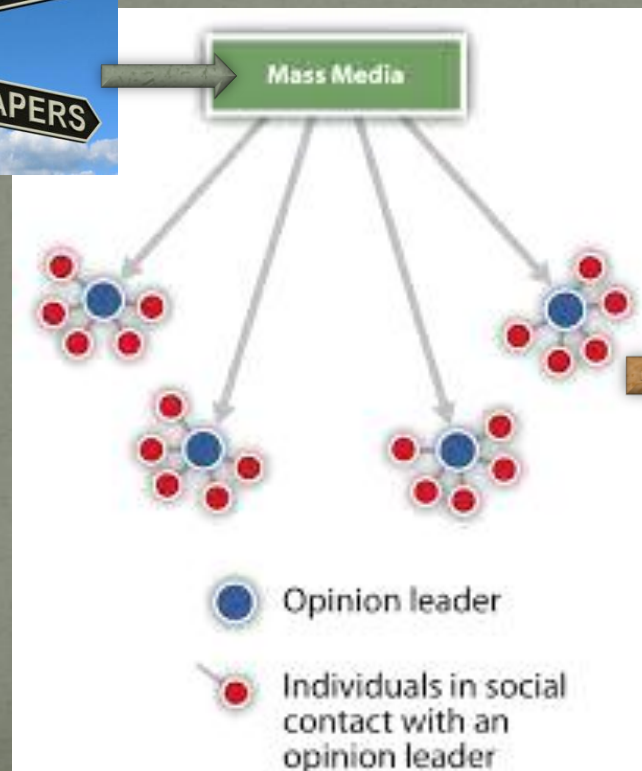
- **Šaltinis** (siuntėjas / informacijos rengėjas)
- **Forma** (kokia forma),
- **Kanalas** (kokiu kanalu siunčiama),
- **Tikslas** / gavėjas / tikslas / dekodėris (kam), Tikslas gali būti pats asmuo, kitas asmuo ar kitas subjektas (pvz., Korporacija ar įstaiga).
- ir, **gavėjas ir poveikis, kurį žinutė sukelia** (trokštamą ir netrokštamą) (*Wilbur Schram, 1954*)

@#()&!

amor!

ŠIUOLAIKIS KOMUNIKACIJOS MODELIS SKAITMENINIŲ ŽINIŲ IR VIRTUALIŲJŲ SOCIALINIŲ TINKLŲ METU

ŠIUOLAIKINIAI MITAI IR GANDAI

Šiuolaikinis mitas, taip pat žinomas kaip miesto legenda, populiari legenda, miesto mitas, miesto pasaka ar šiuolaikinė legenda, istorija, susijusi su šiuolaikiniu folkloru; tai legenda ar populiarius įsitikinimas, kuris pateikiamas kaip faktiniai įvykiai, įvykę šiandien, nepaisant to, kad juose yra neįtikėtų elementų.

Nuo XX a. pabaigos internetas labai prisidėjo prie miesto legendų plitimo, ypač per virtualius socialinius tinklus. Šių legendų pritaikymas žiniatinklyje taip pat būdingas, pvz., frazėms su katastrofiškais įspėjimais arba pernelyg dramatiškais teiginiais, nurodant patikimus šaltinius (žiniasklaidą, valstybės pajėgas ir t.t).

ŠIUOLAIKINIAI MITAI IR GANDAI

Šiuolaikinių mitų bruožai:

Jie turi būti skleidžiami spontaniškai kaip tikra informacija ir turi pasiekti tam tikrą populiarumo lygį, tada išgalvota istorija tampa miesto legenda.

- **Tai gali būti visiškai neteisinga informacija arba ,kai kuriais atvejais, iš dalies tiesinga.**

- Dabar jie paprastai platinami per internetą ir palaipsniui praranda savo esmę, kuri būna pateikta iš pradžių.

- Jie gali būti įkvėpti bet kokio šaltinio, bet dažnai apima paslaptingą ar nesuprantamą elementą.

- Retai galima rasti tikslią miesto legendos kilmę. Tačiau istoriją gali pradėti kažkas pokalbių svetainėje, el. paštu, remdamasis įvykiais, kurių iniciatorius iš tiesų buvo liudininkas.

- Jie yra tarptautinio pobūdžio.

- Galima rasti keletą tos pačios istorijos versijų, skleistų įvairiose srityse, pajvairintos labai įdomia informacija pagal jų buvimo vietą.

- Kai ją pradeda ma skleisti ir perduodama skirtingiems žmonėms, istorija kaupia pagreitį ir beilogiką ir tampa miesto legenda. (Marcel Danesi, Dictionary of Media and Communications, page 296, 2009).

ŠIUOLAIKINIAI MITAI IR GANDAI

Gandai - tai teiginiai, kurie skirti įtikinti ir perduodami vienu asmeniu kitiems, dažniausiai iš lūpų į lūpas be duomenų, kur būtų galima patikrinti jų tikrumą. Tai yra nepatvirtintos spekuliacijos, kurios duoda tam tikrą tikslą ir sąlygoja kitų elgesį objektyviomis žiniomis, nes siuntėjas gali pridėti prie originalių pasakojimų perdėtus elementus arba taip pat pateikti papildomų pavyzdžių, apgaulės elementų ir pan.

Šie gandai perduoda socialinę informaciją su didžiuliu efektyvumu, nes jie turi milžinišką manipuliavimo potencialą pritaikyti pasaulio viziją, kurią turi ir kiti.

Gandų poveikis retai yra naudingas; iš esmės gandai yra ryšių korozijos, pasėti įtarimai ar tiesiog blogo jausmo sukūrimas. Vienas abejotinas balansas yra tai, kad subjektai ar "aukos" dažniausiai yra paskutiniai, išgirdę gandus; nebent, žinoma, jie patys paskleidė gandą.

Taip pat yra gandai, kurių vienintelis tikslas yra pasilinksminti, nepaisant to, ar jie turi neišvengiamų padarinių. Kai kurie iš šių gandų prasideda kaip pokštas, neturi galimybės būti parodyti kaip klaidingi ar autentiški ir, jei jie išliks laike, jie galiausiai gali tapti miesto legendomis. (<https://es.wikipedia.org/wiki/Rumor>)

ŠIUOLAIKINIAI MITAI IR GANDAI

Gandų ypatybės:

- Tai yra neoficiali informacija, kuri kelia grėsmę konkurento ar priešo bendravimo sistemai
- Gando šaltinis nėra žinomas, jis yra dviprasmiškas, o pranešimas yra gana naujas ir jį sunku patikrinti.
- Neteisinga informacija, žurnalistinės klaidos su daugybe prietarų, dezinformacijos, visada palieka abejones ir sukuria ginčus.
- Daug prieštaravimų.
- Parašyta kaip propaganda, ji grindžiama gyvenimo istorijomis, pavyzdžiais, pasauliniais klausimais
- Neatskleistas anekdotas, farsas, apgaulė.
- Pasakojimas yra svarbesnis nei jo atskleidimas: jis nėra toks svarbus, nepaisant ar jis teisingas ar klaidingas, svarbu, kad jis yra tikėtinas.
- Virusinė komunikacija.
- Gandai nėra rekomenduojami naudoti, nes nežinoma, kada ir kaip jie bus sustabdyti ir kokią žalą jie gali sukelti

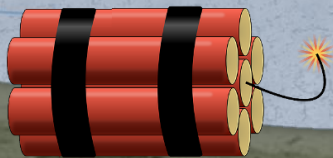
ŠIUOLAIKINIAI MITAI IR GANDAI

Miesto legendos yra sudėtingesnės struktūros, nei juokai, gandai ir apgaulės. Skirtingai nuo to, legendos neleidžia diskredituoti konkretaus asmens, tačiau jie sprendžia “problema”, kuri turi įtakos daugeliui žmonių.

Šiuolaikiniai mitai dažniausiai pasakoja istorijas, kurios įspėja mus apie galimus pavojus, kurie gali pakenkti mūsų kasdieniniam gyvenimui.

"Kaip ir jų besisprogdinantys pusbroliai, gandai gali būti sukurti beveik kiekvieno, tiesiog reikia tinkamo išteklių panaudojimo ir jie gali būti mirtini tiems, kurie yra tiesiogiai su jais susiję bei gali sukelti baimę"

Daniel Bernardi

IŠANALIZUOKIME GANDUS

Patikrinta informacija

- patikimi šaltiniai
- statistiniai duomenys
- mokslinės teorijos
- studijos...

Asmeninės patirtys

- artimi giminiai
- žinomi žmonės
- dokumentiniai ištekliai
- NVO ar asociacijos

Institucinės patirtys

- prieštaringi tinklai
- formavimas
- erdvės dialogui ir susitikimams
- patikima žiniasklaida

Kai susiduriame su gandaiis, nėra lengva juos tinkamai apdoroti, todėl būtina būti atsargiems, turėti bendrą nuojautą, kritišką mąstymą, atskirti tai, kas yra gandai ir kas ne bei stengtis užtikrinti informacijos patikimumą. Jokiu būdu nesidalinkite informacija viešai jei nesate tikras dėl jos patikimumo, teisingumo.

Atkreipkite dėmesį į gautą formaciją apie mažai pažįstamą asmenį:

Ši “Sokrato dialogo istorija” atitinka tariamą šio filosofo ir draugo pokalbį:

„*Draugas*: Ar žinai, Sokrate, ką tik išgirdau apie vieną iš jūsų mokinių?

Sokratas: Prieš tai norėčiau, kad tu atliktum man trigubą testą. Pirmasis yra Tiesa. Ar esi įsitikinęs, kad ką man pasakysi yra tiesa?

Draugas: Aš ką tik sužinojau ir ...

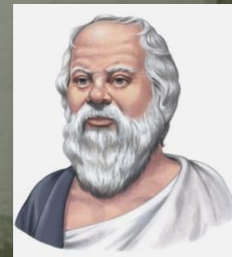
Sokratas: Taigi, tu nežinai ar tai tiesa?. The second is the filter of Goodness. Do you want to tell me something good about my disciple? Antrasis - Gerumas. Ar nori man pasakyti kokį nors gerą dalyką apie mano mokinį?

Draugas: Gana atvirkščiai.

Sokratas: Taigi, tu nori man pasakyti kažką netinkamo, nežinodamas, ar tai tiesa. Trečiasis - Naudingumas. Ar tai ką norite man pasakyti bus man naudinga?

Draugas: Nelabai .

Socrates: Tada Jei tai netiesa, tai nėra nei gerai, nei naudinga... Kodėl man tai nori papasakoti? “

Pratimas: koks gandas!

Išanalizuokite straipsniuose pateiktas šiuolaikinių mitų ir gandų ypatybes.